

Sytuacja osób starszych na rynku pracy w Polsce

The situation of the elderly in the labour market in Poland

Beata Błaszczyk

Instytut Gospodarstwa Społecznego, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Streszczenie

Jednym z najistotniejszych problemów rynku pracy zarówno w Polsce, jak i w całej UE staje się starzenie zasobów pracy. Celem tego opracowania jest przedstawienie czynników determinujących sytuację na rynku pracy osób starszych oraz krótkiej oceny polityki rynku pracy wobec tej kategorii osób. Polska, mimo obniżenia się stopy bezrobocia wśród osób starszych, wciąż należy do krajów o stosunkowo niskim poziomie wskaźnika zatrudnienia osób po 55 roku życia. Głównymi czynnikami wypychającymi osoby starsze z rynku pracy są względy finansowe (relacja wysokości emerytury do wynagrodzenia), poziom wykształcenia, stan zdrowia, stereotypy panujące wśród pracodawców i naznaczające starszych pracowników jako mniej wydajnych. Do pozostania na rynku pracy, nie zachęcała także prowadzona w Polsce przez dłuższy okres czasu polityka rynku pracy. Przełom w polityce rynku pracy wobec osób po 50 roku życia nastąpił po roku 2004 i był w dużym stopniu związany z wstąpieniem Polski do UE. Dopiero naciski ze strony UE na potrzebę zmiany polityki prowadzonej w stosunku do osób starszych, ze względu na zagrożenia demograficzne przyczyniły się do wprowadzenia zmian w polskiej polityce rynku pracy. Odpowiedzią rządu na wytyczne UE było stworzenie programów pracy dla osób będących w tzw. wieku niemobilnym 50 Plus i Solidarność pokoleń. Zaczęto także zwracać coraz większą uwagę na kwestie związane z zarządzaniem wiekiem, a także wskazano na potrzebę wdrażania koncepcji flexicurity w stosunku do osób 50 plus. Założenia realizowanej obecnie polityki rynku pracy wobec osób starszych wydają się być słuszne i mogą stanowić nowe szanse dla aktywności zawodowej tej kategorii osób. Potrzebna jest także konieczność prowadzenia odpowiedniej polityki edukacyjnej (kształcenia ustawicznego). (*Gerontol Pol 2016; 24: 51-57*)

Słowa kluczowe: osoby starsze, rynek pracy, polityka rynku pracy

Abstract

One of the most important problems in the labour market, both in Poland and the EU becomes the aging of the labour force. The aim of this paper is to present the factors determining the labour market situation of older people and a brief assessment of labour market policy towards this category of persons. Poland, despite the drop in the unemployment rate among older people, still belongs to countries with relatively low employment rate of people over 55 years of age. The main factors pushing older people from the labour market are financial considerations (the ratio of the amount of pensions to wages), level of education, health, stereotypes prevailing among employers and scaring older workers as less productive. The attitude of long term Polish labour market policy has not encouraged people to stay active. Breakthrough in labour market policy aimed on persons 50 + years old took place after 2004 and was largely associated with the Polish accession to the EU in 2004. Only pressure from the EU on the need to change policies in relation to the elderly because of the demographic threat led to changes in the Polish labour market policy. The response of the government to the EU guidelines was to create work programs for those in the so-called immobile age 50 + and Solidarity between generations. Also one began to pay increasing attention to issues related to the age management, and also one pointed out the need of implementation of flexicurity in relation to those 50 plus. Assumptions of the ongoing labour market policy towards the elderly seem to be right and can provide new opportunities for economic activity of this category of persons. There is also a need for proper education policy (lifelong learning). (*Gerontol Pol 2016; 24: 51-57*)

Key words: the elderly, labour market, labour market policy